

TE WHAKAPONO E MAHI ANA I RUNGA I TE AROHA.

KI TE ETITA O TE PIIPIWHARAUROA.

IPANUITIA e au te whakaaro kōhi moni mo tetahi whare karakia kai te whakaroa e tetahi hapu iti o Waikato e Ngati-Tamaoho kia whakaarahia hei whare karakia i tono au kia arohatia hei whakarite i ta te Atua ture i te aroha i whakaatu au kia pikaua e tetahi nga whakataimaha o tetahi hei whakaritenga i taua ture, i whakaatu au he tohu taua tu aroha no te Karaitiana.

Kua tae mai ki a au i te 30 o Noema 1903 te tohu Karaitiana, a, te whakaritenga i ta te Karaiti ture te tohu pono, tuturu, pumau, o te whakapono e mahi ana i runga i te aroha. Na Tame Parano i tuku mai ki au te tekau hāreni na te pariha o Manaia. Heoi e te pariha o Manaia ma te Atua e hoatu ki a koutou tana e mea ai kia rite penei, me ta koutou e mea nei ki nga tangata o te Paima Mezer.

Taria a Ihowa kia maia a mana e whakakaha o koutou ngakau ina taria a Ihowa. (Wai. xxvii. 16). Kua maka nei e koutou ta koutou taro, ki te mata o nga wai, a he maha ano nga ra ka kitea e koutou (Kaikau. xi. 1). Thanks! E tika hoki! Kia ora! Kia pena.

I taku panuitanga i roto i TE PIIPI No. 68 i pa he pouri ki roto ki te ngakau o taku hoa noho tahi o Roka H. Hopere e noho nei mau i Taupiri mo taku whakaatu i mahue ia Waikato te whakapono, a kaore he whare karakia kotahi ano ko te mea i hanga nei e mau ko Rev. T. Hapimana ki te Pourewa, e pouri ana au ki te whakaaro i oti i taku tuahine aroha i roto i te Arika e ki ana taku hoa tata ebara tana i te whakabe engari he whakamarama. Maku e ki he tino whakae tana. He aha ra ia te ki mai ai ki au kai te he o korero kia totohe ai au me ia ka tika ki tana ka riro ano maku e panui kai te he taku panui ko tenei kua hopu ia he tangata teka au, a kua rongo a Niu Tirenī katoa me te Waipounamu. Ko au te tangata korero teka na kona au ka whakapaeteka he kai whakararu ia mo tenei whakaaro me aroha te hunga kua maunu mai nei i roto i te pouri me te atarangi o te mate.

He tono tenei naku kia unhia te kupu mau tonu o Waikato ki te karakia me nga whare karakia e kiia nei i te Pourewa i Wera-roa, a kaore au i ki kaore he Minita i muri

mai o te tau '63. Kaore ranei au i te ki kaore nga minita e kauwhau ana, engari e pono ana te kupu he tino tauhou au ki Waikato no muri mai au i te tau 1886 i tae mai ai he tika tenei ko aku korero na nga tangata e kiia nei e mau ko Waikato nana i korero ki au a i kite au i nga tohu he pono ana korero no te tau 1893. Ka tae mai a Wharerangi o Ngati-haua ki te Pourewa me kingi no Ngatiapakura ka ki mai me tahu to matau whakapono ki te ahi ka utua e au ki te Himene 157 me taku whakamarama i ona tikanga ki tuku he tohu tenei e pono ana nga rongo i rongo ai au me taku kite tonu i te parau e haere ana i nga Ratapu ara i ta matau katoa ko Taimona ma. Ki taku mahara ebara te patu i te minita no te tohu he iwi karakia a Waikato i muri mai o te tau 63. I haere atu a Te Waitere he minita Weteriana ki te karakia ka puhia ki te pu. Ka karanga atu te kaumatua ra i te mea e puhia nna ia he aha tenei e te whanau katahi ka puhia mate rawa. E tika ana nga minita a Te Ahiwera a Heta Tarawhiti me Hohua te Moanaroa kaore au i te ki kaore he minita e haere mai ana ano a Rev. Renata Tangata a Rev. Wiki te Paa a Rev. Hone Papahia ki te awahia i a Heta ma, otira ko te iwi kaore e whakarongo ki a ratau. He karakia ke o te iwi ko nga ingoa o nga karakia he Tariao, he Nikimiki ara he Pao Miere ko te awbenga he kai karakia no te Habi Weteriana kua whakaturia ia hei minita Tariao te waahi o te karakia Tariao i mohio i au koia tenei.

Ko Rangi, ko Papa, ko Rongo, ko Taane Mahuta Teihana ka Ngana Tawhiri Mataca te tangata tuturu o te motu teiha, he ki tenei tikiti poumua ti ki te pouroto ti ki te ahunga mai Hawaiki ka pai.

He himene tenei ko nga inoi e inoi ana kia Tawhiao kia whakaorangia no te tau '03 ka ki mai a Tawhiao kia mana ko Taimona ka mutu i a ia tona karakia kaati me ki penei ake e au mehement i mau tonu a Waikato ki te whakapono. He aha i noho karakia kore ai a i kore ai e pai ki te karakia i panuitia nei e au he karakia ki te Tokotoru Tapu e kiia nei tana karakia ko te Habi o Ingarangi mehemea ko nga tekau i mau ki te whakapono e kore tena e kiia e au kai te u a Waikato ki te whakapono i te mea hoki ko nga mano kua tino takahi i te whakapono i muri mai o te whawhai i te tau '63, ki taku rongo ki nga mano e korero mai ana ki a au me taku kite e pono ana aua korero ko nga tamariki i whanau i te takiwa o